

Vikingar

Lärarhandledning för skolår F-3

Detta är en handledning som fokuserar på vikingarnas tro. Valet är gjort utifrån erfarenhet om åldersgruppens intressen och en bedömning av vad som är enkelt genomförbart på stadiet. Dessutom antas eleverna arbeta mera genomgripande med perioden något senare under skoltiden. Samtidigt är naturligtvis vår förhoppning att barnen ska fatta intresse för Unga Fakta-sajten och därmed arbeta vidare efter egna preferenser.

Tidsåtgång

Minimum fem klocktimmar (antalet timmar kan naturligtvis vara betydligt mera omfattande), innehållande de traditionella ämnena bild, historia, religion, slöjd och svenska.

Upplägg

Ylva och Ulf (barn i klippdocksfamilj) har varit på livslång resa med sina föräldrar. Nu har de kommit tillbaka till vikingaby. Till sin förvåning upptäcker de att invånarna tillber asagudar. Ylva och Ulf har ingen kunskap om denna religion. Elevernas uppgift blir att upplysa Ylva och Ulf.

Genomförande

Börja med att skapa intresse för arbetet genom att läsa ett brev från Ylva och Ulf.

- [Brevet](#)

Brevets text löpande:

Hej! Vi heter Ylva och Ulf, och bor i samma land som ni. Bara i en annan tid. På vikingatiden. Mycket här är annorlunda. Ganska smutsigt och fattigt, tycker vi. Nästan ingen kan läsa och skriva. Vi lärde oss när vi bodde i ett annat land i många år. Där hade vi det bra, men våra föräldrar längtade hem till sin by och sina släktingar och vänner.

När vi kom till byn för några dagar sedan blev vi väl mottagna. Även vi barn som ingen hade träffat tidigare. Byborna ställde till med en stor fest – ett gästabad. Nu har vi förstått att människorna i byn bryr sig mycket om sina gudar. Lite pinsamt, tycker vi, eftersom vi aldrig har hört talas om dem tidigare. Det finns heller inga böcker där vi kan söka information – ingen här kan ju läsa.

Men ni som lever i en annan tid skulle kunna hjälpa oss. Vi vet att de kallar sina gudar för asar. Snälla ni, ta reda på så mycket ni kan om asa-gudarna och låt oss få veta.

Vi längtar efter kunskap, Ylva och Ulf

- **Berätta enkelt för klassen om asa-tron**

Dela in klassen i grupper. Tilldela varje grupp en saga. Vi har gjort fem sagor av myter från asatron. De är något förenklade, men spänningen finns ändå kvar. Bihistorier och svåra namn på platser, som går att klara sig utan och ändå förstå myten, är borttagna. Läs för gruppen eller låt eleverna läsa själva.

Till de fem berättelserna finns även ett antal färgläggningsbilder

- [Asagudarna, färgläggningsbilder](#)

Dessa kan fungera som komplement och stöd för eleverna när de ska återberätta myterna för Ylva och Ulf. Låt eleverna färglägga de redan tecknade bilderna eller låt dem rita egna bilder till sagorna. Gör en bildserie av det. Gör ett häfte eller sätt upp på väggen.

- [Tors fiske](#)
- [Tors kamp med jätten Hrungner](#)
- [Hammaren Mjölner blir stulen](#)
- [Idun och ungdomens äpplen](#)
- [Skade får en make](#)

Det finns mycket mer att studera på vikingasajten. Gå in under Sagor och hitta fler (svårare texter) myter ur asatron, eller läs om gudarna under Tro.

Inför redovisningen av arbetet med myter och sagor, för att konkret få redovisa för Ylva och Ulf, gör eleverna klippdockor av vikingafamiljen, enskilt eller i grupp. Nu får klassen några att redovisa för (pappdockor). Samtidigt tar man udden av den nervositet det kan innebära att stå inför publik (det är ju bara pappdockor) och redovisa/återberätta.

Klippdockor av Ylva och Ulf tillsammans med sin mamma och pappa.

- [Klippdockor](#)
- [Klippdockor, färgläggningsbilder](#)

För att ge eleverna en uppfattning om hur vikingarna var klädda medföljer ett antal klädbyten.

Det finns även andra sätt att redovisa. När du (eller eleverna) har läst sagorna och eleverna har ritat till, kan ni som redovisning spela upp myterna som teater i klassrummet. (Men även här kan ni ha klippdockorna som extrapublik...)

- **Extrauppgifter**

Vikingasmycken

Instruktioner, runförklaringar och materialbehov för hur du gör ett runhalsband.

- [Runhalsband](#)

Vikingasköld

Designa din alldeles egna vikingasköld.

- [Vikingasköld](#)

Ta reda på-frågor

Frågor som anknyter till det eleverna har lärt sig under arbetets gång. Svaren finns även att söka på Unga Faktas sajt om vikingar.

- [Ta reda på-frågor](#)
- [Ta reda på-frågor, svar](#)

Skriv en berättelse

Hitta på egna sagor med inspiration från vikingasajten. Gå in under Tro-knappen och läs sidan Asatro om gudarna eller inspireras av myterna från asatron under Sagor-knappen.

- Asagudarna
- Asagudarna, färgläggingsbilder